



2030 - 2040

Manifest: Ouderen hebben de toekomst in Tilburg!

Er is steeds meer aandacht voor het feit dat het aantal ouderen de komende jaren sterk groeit. Er zijn meer projecten en activiteiten, zowel stedelijk als in de wijken en dorpen, het uitvoeringsprogramma GGoud (*Gezond en Gelukkig oud in Tilburg*) begint steeds meer vruchten af te werpen en steeds meer organisaties zetten zich in voor onze ouderen. **Dat verdient een groot compliment!** Tegelijkertijd neemt de urgentie van de (dubbele) vergrijzing toe en worden we, ondanks al deze positieve ontwikkelingen, ingehaald door de werkelijkheid.

Bevolkingsvoorspellingen geven aan dat het aantal ouderen tussen 65 en 74 jaar in de periode 2017-2040 toeneemt met 25% en het aantal 75-plussers zelfs met 86%. Dit zijn flinke stijgingen, zeker als je weet dat het aantal Tilburgers onder de 65 jaar volgens prognoses nauwelijks zal stijgen. Binnen dit grotere aantal ouderen

neemt het aandeel ouderen met dementie snel toe en dit is helemaal het geval bij het snel groeiende aantal ouderen met een migratieachtergrond. Ook zijn er veel minder mantelzorgers in de toekomst. En we krijgen te maken met 'andere' ouderen dan wat we nu gewend zijn. De ouderen zullen fitter zijn en ook diverser qua achtergrond, waarden, wensen en behoeften. Dit alles komt op ons af en daarom willen we nu gaan versnellen.

We staan voor grote uitdagingen zoals krapte in de zorg en krapte op de woningmarkt. De komende jaren willen we concrete vooruitgang boeken op 9 speerpunten zodat ouderen daadwerkelijk de toekomst hebben in Tilburg. Met dit manifest roepen wij u allen op om de vergrijzing serieus te nemen en samen met ons een tandje erbij te zetten!



1. OUD WORDEN MOET JE (KUNNEN) LEREN!

We gaan voor meer bewustwording over ouder worden. We willen dat aanstaande ouderen zich al voorbereiden en zorgen dat ouderen in de nog fitte 'derde levensfase' hun potentieel benutten. Ze zijn van grote waarde en kunnen nog veel voor de maatschappij betekenen. Het is daarnaast ook belangrijk dat ouderen tijdig nadenken over wat ze kunnen doen als ze minder fit en mobiel zijn. Daarbij is een realistisch beeld van de ouderenzorg in de toekomst van belang want die zal er anders uit gaan zien.



2. WONINGMARKT: DOORSTROOMBELEID

Voor een betere doorstroming van de woningmarkt is het van belang dat ouderen op tijd kunnen en willen verhuizen naar een voor hen geschikte woning. Het is nodig dat ouderen goed geïnformeerd worden, vertrouwen krijgen en begeleid worden bij het maken van een grote keuze zoals het verhuizen en evt. het verkopen en kopen van een huis. Dit geldt voor alle ouderen, zowel huurders via corporaties of particulieren als voor eigenaren van huizen.



3. WONINGMARKT: VOORRANGSREGELING

Ouderen met een woning van de woningbouwcorporatie die passender (en kleiner) gaan wonen en een grotere woning achterlaten voor andere huurders dienen voorrang te krijgen. Indien de kosten van de nieuwe woning barrières geeft, dient een oplossing op maat te worden gevonden. Een verhuiskostenvergoeding is hier een voorbeeld van. Ook hier bekijken we hoe dit ook voor de particuliere markt kan worden georganiseerd.

4. ZORGTECHNOLOGIE EN DOMOTICA

Gezien de werkdruk en het capaciteitstekort in de zorg, nu al en nog meer in de toekomst, is het nodig stevig hierop in te zetten. Het betreft enerzijds zorgdomotica die ouderen (en hun mantelzorgers) ondersteunt om prettiger en langer thuis te wonen met behoud van eigen regie. Het is belangrijk om hierbij goed samen te werken, over de schotten van de domeinen heen, met behulp van zgn. welzijns- en woonarrangementen. Anderzijds hebben we het over de inzet van zorgtechnologie binnen de instellingen voor ouderenzorg. Een substantiële versnelling van de inzet van beiden is gewenst. Het gaat dan om het uitrollen van werkende concepten, het ontwikkelen van nieuwe concepten als ook om het versterken van de vaardigheden van de potentiële gebruikers ervan. Voor dit laatste hebben de ouderenorganisaties en andere actieve vrijwilligers nu al een belangrijke rol en is het nodig om dit uit te breiden.



5. MEER MENSEN IN DE ZORG!

Er is nu al een tekort aan personeel in de ouderenzorg wat leidt tot wachtlijsten en stagnatie in het ontvangen van de juiste ondersteuning. Dit zal in de toekomst een veel groter probleem gaan worden. We doen al veel in Tilburg en ook regionaal zoals De Zorgacademie, Mindlabs, Transvorm, DementTalent – maar er is meer nodig. We willen nog meer jongeren verleiden om in de ouderenzorg aan de slag te gaan. Maar denk ook aan de inzet van mensen die al met pensioen zijn of bijna gaan, zij-instromers, statushouders, mensen met een uitkering, enz.



6. NETWERKEN IN DE WIJKEN

Er is extra aandacht nodig voor de kwetsbare wijken met weinig of geen netwerken waar vaak een groter aandeel (te verwachten) kwetsbare en eenzame ouderen wonen. We willen hier zorgen voor meer samenwerking tussen professionals en hun organisaties, actieve ouderen(organisaties) en andere vrijwilligers, wijkinitiatieven, ondernemers e.a. We stimuleren de ontwikkeling van deze netwerken 'van onderaf' en zijn gericht op dat ze ook nog op de lange termijn goed functioneren. Dit alles vereist een investering in goed onderling vertrouwen tussen vrijwilligers en professionals. Dat is de basis! Met dit alles willen we ervoor zorgen dat dat ouderen in een wijk goed gebruik maken van het aanwezige aanbod (met daarbij veel aandacht voor preventie).

7. SNELLER UITROLLEN VAN DOMEINOVERSTIJGENDE THUISONDERSTEUNING VAN OUDEREN

We zijn op zoek naar succesvolle samenwerkingen gericht op het ondersteunen van thuiswonende ouderen met (beginnende) dementieproblematiek. Een voorbeeld is Community Care waar leefcoaches ondersteuning bieden. Op basis van de behoefte en de vraag wordt op maat gekeken wat de oudere nodig heeft en hoe dit georganiseerd kan worden door het persoonlijke netwerk van de oudere en de professionals. Hierbij worden schotten in wetten en regels doorbroken indien nodig. Daar gaan we voor! Dergelijke succesvolle concepten verdienen verdieping en versnelde invoering in Tilburg.



8. DEMENTIEVRIENDELIJK TILBURG

Het aantal mensen met dementie stijgt in de komende 2 decennia flink (150% mannen, 94% vrouwen). Een stedelijke aanpak is nodig, die zorgt voor het goed laten landen, verbinden en verspreiden van de diverse aanpakken, initiatieven en best practices binnen Tilburg.



9. INCLUSIEF OUD IN TILBURG

In Tilburg gaan we voor een omgeving waarin je oud kunt worden midden in de maatschappij: je hoort erbij, wordt gezien, doet ertoe, ongeacht je afkomst, kleur, geslacht, seksuele voorkeur en genderidentiteit. De komende jaren wordt de groep ouderen steeds diverser. We willen daarop zijn voorbereid. Een voorbeeld is de groep van ouderen met een migratieachtergrond. Deze groep wordt snel groter en zichzelf, hun naasten en de ouderenzorg zijn daar niet goed op voorbereid. We willen deze doelgroep beter bereiken, verbinden en cultuursensitieve zorg organiseren.

OPSTELLERS VAN MANIFEST

- **SeniorenRaad Tilburg**, Gé Doorenbosch (voorzitter)
- **KBO-kring Tilburg**, Els Aarts (voorzitter)
- **De Zonnebloem**, Jaap van Loon (voorzitter)
- **De Wever**, Chantal Beks (bestuurder)
- **Thebe**, Karin van Esch (bestuurder)

- **Thebe Extra**, Anita Habets (directeur)
- **Het Laar**, Lonke de Haan (bestuurder)
- **TBV Wonen**, Paul Kouijzer (directeur-bestuurder)
- **Tiwos**, René Scherpenisse (directeur-bestuurder)
- **ContourdeTwern**, Gon Mevis (directeur-bestuurder)

- **VGZ**, Angeline van Doveren-Kersten (regiomanager zorg)
- **CZ**, Caro Verlaan (senior manager langdurige zorg)
- **Wonen Breburg**, Caroline Timmermans (directeur-bestuurder)